

*Załącznik nr 8 do
Standardów Ochrony
Małoletnich w Młodzieżowym
Ośrodku Socjoterapii „Dom
M. Antoniny Mirskiej” w
Przemysłu oraz w Szkole
Branżowej I Stopnia
im. Matki Antoniny Mirskiej w
Przemysłu*

Wersja skrócona

**Ochrona przed krzywdzeniem wychowanek/uczennic
w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom m. Antoniny Mirskiej”
oraz w Szkole Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemysłu**

Drogie Wychowanki,

W naszym ośrodku/szkole obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich – są to regulacje wewnętrzne, których celem jest zapewnienie Wam ochrony przed krzywdzeniem.

W Standardach Ochrony Małoletnich odnajdziecie informacje na temat m.in.:

- zachowań, które w naszym ośrodku/szkole są nieakceptowalne zarówno wśród wychowanek/uczennic jak i na linii wychowawca/nauczyciel – wychowanka/uczennica,
- reakcji ośrodka/szkoły, gdy pojawią się ww. zachowania nieakceptowalne,
- reakcji ośrodka/szkoły, gdy pracownik ośrodka/szkoły poweźmie informację, że któraś z wychowanek/uczennic jest krzywdzona poza ośrodkiem/szkołą.

Poniżej zamieszczamy:

- wypis z Polityki ochrony małoletnich, która jest częścią Standardów Ochrony Małoletnich, która zwiera zachowania akceptowane i nieakceptowane w ośrodku/szkole na linii wychowanka/uczennica – wychowanka/uczennica oraz wychowawca/nauczyciel – wychowanka/uczennica,
- zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia,
 - kontakt do instytucji pozaszkolnych, z których można skorzystać, gdy potrzebna jest pomoc, konsultacja w sprawach związanych z przemocą.

Wypis z Polityki ochrony małoletnich:

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

**W naszej szkole nie ma zgody na przemoc!
Ani fizyczną, ani psychiczną, ani słowną, ani cyberprzemoc!**

Zachowania POZYTYWNE

1. W komunikacji z koleżankami zachowuj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
2. Słuchaj innych, gdy mówią.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
4. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
5. Stosuj słowo „NIE”, jeśli dana forma interakcji Ci nie odpowiada.
6. Jeśli pojawi się między Tobą a koleżanką konflikt, spróbuj go rozwiązać stosując komunikat JA - przykład 5 kroków:
 1. Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy.
 2. Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz (komunikaty JA)
 3. Słuchaj, co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałaś.
 4. Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć.
 5. Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obu.

Jeśli nie uda się Wam rozwiązać konfliktu, pamiętajcie, że zawsze możecie zwrócić się o pomoc do wychowawcy/pedagoga/psychologa/nauczyciela/innej zaufanej osoby.

7. Szanuj przestrzeń intymną swoich koleżanek.
8. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od koleżanki, zapytaj.
9. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy, zawartości telefonu, tabletu, komputera innych osób.

10. Unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje.

Zachowania NEGATYWNE

1. Nie wolno Ci krzyczeć na koleżanki, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy.
2. Nie wolno Ci używać języka nienawiści ani tzw. hejtu.
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej koleżanki, ani używać jakiegokolwiek przemocy fizycznej.
4. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku koleżanki bez jej wyraźnej zgody.
5. Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu koleżanek.
6. Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody.
7. Nie wolno Ci zabierać, ukrywać rzeczy innych osób.
8. Nie wolno Ci spożywać alkoholu, napojów energetycznych, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, ani zachęcać do ich spożycia koleżanek.
9. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub młodzieży, zawsze poinformuj o tym wychowawcę/pedagoga/psychologa/nauczyciela/inną zaufaną osobę.
10. Szanuj przestrzeń osobistą koleżanki, nie naruszaj jej granic cielesnych poprzez:
 - siadanie na kolanach,
 - trzymanie za ręce,
 - pocałunki,
 - wchodzenie do toalety lub prysznic,
 - tulenie się,
 - dotykanie miejsc intymnych,
 - podglądanie,
 - spanie w jednym łóżku,
 - okrywanie się jednym kocem,
 - ocieranie się o siebie,
 - tworzenie bliskich, partnerskich związków, relacji.

Zasady bezpiecznych relacji pracownicy – wychowanki/uczennice

Wszyscy pracownicy są zobowiązani do utrzymywania profesjonalnej relacji z wychowankami i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec wychowanki/uczennicy są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych.

Wychowawcy/nauczyciele, działają w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji ich zachowania przez wychowanki/uczennice.

Zachowania **POZYTYWNE** wychowawcy/nauczyciela:

1. W komunikacji z wychowanką/uczennicą zachowuje cierpliwości i szacunek.
2. Słucha uważnie wychowanki/uczennicy i udziela jej odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji.
3. Zapewnia wychowanki/uczennice, że jeżeli czują się niekomfortowo z jakimś zachowaniem, sytuacją czy słowami, mogą się z tym zwrócić do wychowawcy/pedagoga/psychologa/nauczyciela/innej zaufanej osoby i mogą oczekiwać reakcji/pomocy.
4. Docenia i szanuje wkład wychowanek/uczennic w podejmowanie działań i traktuje je równo (bez względu na ich światopogląd, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny, sprawność/niepełnosprawność i orientację seksualną).
5. Unika faworyzowania podopiecznych.
6. Szanuje prawo wychowanek/uczennic do prywatności, a jeżeli musi odstąpić od tej zasady, wyjaśnia to (np. odstępuje od zasady poufności, aby chronić ich bezpieczeństwo).
7. Podejmując decyzje dotyczące wychowanki/uczennicy, informuje ją o tym i stara się brać pod uwagę jej oczekiwania.
8. Unika zbędnego ryzyka w pracy z wychowanką/uczennicą – sprawdza czy sprzęt i otoczenie jest bezpieczne.
9. Wychowawca/nauczyciel jest przygotowany na wyjaśnienie swoich działań wobec podopiecznych.

10. Zachowuje szczególną ostrożność wobec wychowanek/uczennic, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania.

(Takie doświadczenia mogą sprawić, że wychowanka/uczennica będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach wychowawca/nauczyciel reaguje stanowczo, ale z wyczuciem, aby pomóc jej zrozumieć znaczenie osobistych granic).

Zachowania **NEGATYWNE wychowawcy/nauczyciela**

1. Wychowawcy/nauczycielowi nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać Wychowanki/uczennicy.
2. Nie wolno krzyczeć na wychowankę/uczennicę w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa jej i innych wychowanek/uczennic.
3. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej.
4. Nie wolno nawiązywać z wychowanką/uczennicą jakichkolwiek relacji intymnych lub seksualnych (seksualne żarty, komentarze, gesty, udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych, bez względu na formę). Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie wychowanką/uczennicą przez pracownika lub pracownikiem przez wychowankę/uczennicę, muszą być zgłaszane Dyrekcji.
5. Nie wolno utrwalać wizerunku wychowanki/uczennicy dla potrzeb prywatnych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie). Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunku wychowanek, jeśli Dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych. Nie dotyczy to zdjęć dokumentujących wydarzenia zgodnie z art. 81 prawa autorskiego.
6. Nie wolno zapraszać wychowanek/uczennic do swojego prywatnego domu/mieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z wychowanką/uczennicą poza miejscem pracy, wychowawca/nauczyciel musi poinformować o tym Dyrekcję, a rodzice/opiekunowie muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
7. Nie wolno kontaktować się z wychowankami/uczennicami przez prywatne kanały komunikacji i media (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach

społecznościowych). Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z wychowankami/uczennicami i ich rodzicami/opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, dziennik elektroniczny, telefon służbowy). W sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa wychowanek/uczennic dozwolone są wszelkie formy komunikacji.

8. Nie wolno proponować wychowankom/uczennicom alkoholu, napojów energetycznych, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w ich obecności.
9. Jeżeli wychowawca/nauczyciel jest świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub osób małoletnich, zawsze informuje o tym Dyрекcję.
10. Jeżeli wychowawca/nauczyciel utrzymuje relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami/opiekunami wychowanki/uczennicy (wychowanka/uczennica i jej rodzice/opiekunowie są osobami bliskimi wobec pracownika,) pracownik zachowuje poufność wszystkich informacji dotyczących innych wychowanek/uczennic ich rodziców oraz opiekunów.
11. Wychowawcy/nauczycielowi nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec wychowanki/uczennicy lub jej rodziców/opiekunów. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych prezentów związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
12. Wychowawca/nauczyciel nie podejmuje innego niż niezbędny kontakt fizyczny z wychowanką/uczennicą. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z wychowanką/uczennicą może być stosowny i spełnia zasady kontaktu bezpiecznego; jest odpowiedzią na potrzeby podopiecznej w danym momencie, uwzględnia jej wiek, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Wychowawca/nauczyciel kieruje się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję wychowanek/uczennic i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez nią lub osoby trzecie.

Kontakt fizyczny z wychowanką/uczennicą nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

13. Wychowawcy/nauczycielowi nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących wychowanki/uczennicy wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych wychowank/uczennic. Obejmuje to wizerunek, informacje o jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
14. Nie wolno zachowywać się w obecności wychowank/uczennic w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec wychowanki/uczennicy relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
15. Wychowawca/nauczyciel nigdy nie dotyka wychowanki/uczennicy w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
16. Nie wolno angażować się w zabawy fizyczne oraz aktywności, które przekraczają intymną sferę wychowank/uczennic.
17. Podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z wychowanką/uczennicą w jednym łóżku.
18. Wychowawca/nauczyciel, który jest świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze informuje o tym Dyrekcję.

Wychowanko pamiętaj, że przemoc to:

1. bicie
2. kopanie
3. popychanie
4. szarpanie
5. plucie
6. podcinanie
7. niszczenie rzeczy
8. przezywanie
9. ośmieszanie
10. wyśmiewanie
11. obrażanie
12. grożenie
13. szantażowanie
14. obmawianie

15. plotkowanie
16. namawianie się przeciwko
17. wrogie/obraźliwe gesty
18. wrogie/obraźliwe miny
19. wykluczenie (izolowanie) z grupy, w grze, online
20. manipulowanie relacjami
21. robienie zdjęć, nagrywanie Cię bez Twojej zgody
22. udostępnianie innym nagrań i zdjęć Twojej osoby bez Twojej zgody
23. nakłanianie do pokazywania miejsc intymnych
24. dotykание miejsc intymnych
25. zachęcanie do dotykания miejsc intymnych innych osób
26. siadanie na kolach koleżanki
27. podglądanie, gdy się przebierasz
28. inne zachowania o podtekście seksualnym

Takie zachowania w naszym ośrodku/szkole są zabronione!

Wychowanko, pamiętaj, że:

- w relacjach z dorosłymi wyżej wymienione zachowania także **nie powinny** mieć miejsca
- warto rozmawiać z innymi, o zachowaniach, które Cię niepokoją lub są dla Ciebie niekomfortowe
- jeśli jakaś zabawa/propozycja Ci się nie podoba, masz prawo powiedzieć „nie”
- gdy mówisz „nie, to znaczy „nie”
- Twoje ciało należy do Ciebie
- intymne części ciała są szczególnie chronione
- jeśli potrzebujesz pomocy, to alarmuj inne osoby

Pamiętaj także o:

Zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu

- Chronić siebie i swoje dane online – nie podawaj innym loginów i haseł, korzystaj z oprogramowania antywirusowego, unikaj klikania w nieznane linki i załączniki

w wiadomościach e-mail, zadbaj o ustawienia bezpieczeństwa na portalach społecznościowych, na których jesteś, stosuj trudne do odgadnięcia hasła.

- Nie zapominaj, że w Internecie nie ma nic za darmo. Za to, co pobieramy płacimy w różny sposób: czasem pieniędzmi, a czasem własnymi danymi, zgodą na oglądanie reklam lub też nieświadomym ściągnięciem szkodliwego oprogramowania, które może przejąć kontrolę nad naszym urządzeniem.
- Pamiętaj, że Internet nie zapomina. Z rozwagą zamieszczaj zdjęcia (własne i innych) na portalach społecznościowych, bądź też rozważna, gdy w inny sposób udostępniasz je znajomym. Zanim wyślesz komuś zdjęcie, na którym nie jesteś całkowicie ubrana lub, które w inny sposób może cię kompromitować, zastanów się, czy jesteś na 100% pewna, że nie utracisz nad nim kontroli. **Gdy udostępniasz cudze zdjęcia – pytaj o zgodę!**
- Poznając nowych znajomych online, bądź nieufna. Pamiętaj, że osoba po drugiej stronie nie musi być tym, za kogo się podaje. Nawet jeśli widzisz ją na wideo czacie – nie wiesz, czy wszystko, co ci mówi jest prawdą.
- Nigdy nie wyśmiewaj, nie poniżaj, nie zastraszaj nikogo online! A jeśli dzieje się tak w gronie twoich znajomych – masz obowiązek powiedzieć o tym dorosłemu, któremu ufasz!
- Jeśli w sieci spotka Cię jakaś przykrość lub ktoś będzie na Tobie wymuszał zachowania, na które nie masz ochoty, domagał się pieniędzy itp. musisz , oprosić o pomoc kogoś dorosłego rodziców, wychowawcę pedagoga/psychologa, nauczyciela lub inną zaufaną osobę

Możesz też zadzwonić na anonimowy Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży pod numer: 116 111.

Tam na pewno znajdziesz pomoc.

- Jeśli trafisz w Internecie na treści, które uznasz za podejrzane – informuj o tym natychmiast zaufanego dorosłego. Unikaj stron z treściami, budzącymi u ciebie silne emocje. Pamiętaj, że zawsze może poinformować administratora strony, że takie treści

znajdują się na tej stronie. Możesz to zrobić wykorzystując dane kontaktowe, a w wielu serwisach znajduje się przycisk zgłoszenia nadużycia, nieadekwatnych treści, treści przemocowych.

- Nie ściągasz prac domowych z Internetu. To jest nie tylko zachowanie nieuczciwe, ale plagiat, a więc kradzież, czyli przestępstwo. Podobnie – nie ściągasz filmów, muzyki itp. z nielegalnych źródeł. To jest ścigane prawem przestępstwo, a robiąc tak stajesz się złodziejem!
- Wykorzystując w swoich pracach domowych, referatach, prezentacjach itp. Materiały znalezione w Internecie, zawsze podaj imię i nazwisko cytowanego autora oraz link do miejsca, z którego te materiały pobrałeś.
 - Staraj się mieć dużo innych aktywności, poza obecnością online. Uprawiaj sport, czytaj książki, spotykaj się w wolnym czasie z przyjaciółmi, opiekuj się zwierzętami. Unikniesz w ten sposób zagrożenia uzależnieniem od sieci.

Sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia

W przypadku gdy:

- doświadczyłaś krzywdzenia ze strony innych wychowanek lub byłaś świadkiem zachowania przemocowego, poinformuj o tym: wychowawcę, pedagoga/psychologa, nauczyciela lub inną zaufaną osobę. Twoje zgłoszenie nigdy nie zostanie zlekceważone, nie będziemy Cię oceniać. Zareagujemy niezwłocznie.

Podjmiemy działania, aby:

- zapewnić Ci bezpieczeństwo i innym osobom doznającym przemocy,
- zapewnić Ci wsparcie,
- wyjaśnić sytuację,
- ustalić dalszą ścieżkę postępowania,
- wyciągnąć konsekwencje wobec osoby/osób stosującej/cych przemoc zgodnie ze Statutem ośrodka/szkoły i przepisami prawa,
- zapewnić, aby ośrodek/szkoła był miejscem wolnym od przemocy i agresji,
- doświadczyłaś krzywdzenia ze strony dorosłego, również rodzica, opiekuna, lub byłaś świadkiem przemocy, poinformuj o tym: wychowawcę, pedagoga/psychologa, nauczyciela lub inną zaufaną osobę. Osoba, do której trafi zgłoszenie podejmie działania:

- przewidziane w regulacjach ośrodka/szkoły – Polityce ochrony małoletnich, które zapewnią Ci i innym bezpieczeństwo oraz zapobiegną dalszym niedozwolonym zachowaniom
- przewidziane przepisami prawa jak: powiadomienie Sądu, powiadomienie Policji, powiadomienie ośrodka pomocy społecznej.

Pamiętaj, jesteś chroniona prawnie przed czynami niedozwolonymi osób powyżej 17-go roku życia. Każda osoba, która podejmie się czynności niedozwolonych zostanie ukarana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Pamiętaj, że w przypadku, gdy nie jesteś pewna czy dane zachowanie jest przemocą (także dotyczy przemocy w Internecie), czy jest zachowaniem niedozwolonym zawsze możesz podejść do pedagoga (którego gabinet znajduje się na parterze na terenie szkoły), psychologa (którego gabinet znajduje się na II piętrze, grupa II) lub innej zaufanej osoby, gdzie uzyskasz pomoc, wyjaśnienie, ustalicie dalsze działania.

Ważne jest, abyś zwróciła się do kogoś o pomoc, gdyż wtedy szybciej problem, który się pojawia, można rozwiązać! Sama problemu nie rozwiążesz!

Nie zawsze wychowawca, nauczyciel czy inny pracownik ośrodka/szkoły jest w stanie zauważyć, że w Twoim otoczeniu dzieje się coś niedobrego.

Możesz także skorzystać z pomocy pozaszkolnej.

Poniżej znajdziesz wykaz numerów telefonów, pod którymi również znajdziesz wsparcie:

- **116 111 – dostępny 24h/7 dni – Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży**
- **800 120 002 – dostępny 24h/7 dni – Ogólnopolskie Pogotowie Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”**
- **22 668 70 00 – poradnia telefoniczna dla wszystkich osób pokrzywdzonych przestępstwem 7 dni w tygodniu w godz. 12:00 –18:00**
- **112 - umożliwi w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, mienia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego przekazanie zgłoszenia alarmowego**
niebieskalinia@niebieskalinia.inf